

การบูรณาการพุทธิปัญญาและปรัชญากุญแจแก้ดอกผ่านการอบรมจริยธรรม
ของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรवाल

Integration of Buddhist Psychology and Nine Keys Philosophy Among
the Training Ethics by Palangjit Dhamma Jakrawan Institution

Received: March 31, 2020
Revised: April 13, 2020
Accepted: May 01, 2020

ชนภา ปุญณันท์¹
Chonnapha Punnanan
(cherryandrew@gmail.com)

บทคัดย่อ

การบูรณาการศาสตร์ทางด้านจิตวิทยาของกลุ่มพุทธิปัญญากับหลักปรัชญากุญแจแก้ดอกของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรवाल ผ่านการอบรมจริยธรรม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมอบรมเกิดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม และการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น ผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจตนเอง และธรรมชาติของผู้อื่นมากขึ้น รวมไปถึงสามารถแก้ไขปัญหาของตนเองผ่านการสำรวจตน และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ผ่านการใช้ปรัชญากุญแจแก้ดอกบูรณาการกับศาสตร์ทางจิตวิทยาของกลุ่มพุทธิปัญญา ซึ่งเป็นอีกหนึ่งองค์ความรู้ที่จะเผยแพร่และเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

คำสำคัญ : พุทธิปัญญา, กุญแจแก้ดอก, สถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรवाल

Abstract

Integrating the psychological science of the Buddhist Psychology group with the nine key philosophies of the Palangjit Dhamma Jakrawan Institute passed ethics training. Learning process that focuses on allowing participants to learn through activities and living together with others. The result of participating in the

¹ นักวิชาการอิสระ สาขานวัตกรรมการสื่อสารการเมืองและสังคม มหาวิทยาลัยบูรพา

activity makes the trainees understand themselves and the nature of others including the ability to solve their own problems through self-exploration and able to help others through the use of nine key philosophies integrated with the psychology of the Buddhist Psychology group Which is another body of knowledge that will be shared and beneficial to society as a whole.

Keywords: Intelligence, Nine Keys Philophy, Palangjit Dhamma Jakrawan Institute

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาประเทศเพื่อก้าวเข้าสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” แนวโน้มการพัฒนาคนจึงมุ่งเน้นไปที่สุขภาพทางกาย และสุขภาพทางใจ มีคุณธรรม จริยธรรมนำความรู้ รวมไปถึงการพัฒนาจิตใจและทักษะการคิดในการแก้ไขปัญหา เพื่อเป็นรากฐานให้สังคมและประชาชนคนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีและประเทศชาติเข้มแข็งตามยุทธศาสตร์แห่งชาติ 20 ปี (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, 2562)

นอกจากนี้พบว่า ปัญหาของสังคมไทยเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับทุกช่วงวัย สาเหตุหนึ่งมาจากการขาดคุณธรรม จริยธรรม เพราะในสังคมยุคแห่งการพลิกผัน (Disruption) การรับเอาแนวคิด วัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา รวมไปถึงการสื่อสารที่ไร้พรมแดน ทำให้ทุกสังคมเกิดการแก้ไขปัญหาทางวัตถุซึ่งนิยมการบริโภคตามความต้องการตนเองมาก่อนการแก้ไขปัญหาพื้นฐานคือทางด้านจิตใจ ทำให้เกิดปัญหาขึ้นเช่น การไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย การไม่รับผิดชอบในหน้าที่ของตน รวมไปถึงปัญหาอาชญากรรมที่มากขึ้น ทำให้หลายหน่วยงานมองว่าสิ่งที่แก้ไขปัญหาในสังคมไทยสถาบันที่เล็กที่สุดคือ ครอบครัว รองลงมาคือสถาบันศึกษา และหน่วยงานพิเศษ ที่สามารถจัดการอบรมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึก ศีลธรรมอันดี รวมไปถึงจริยธรรมเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ สร้างทัศนคติที่ดี และแก้ไขปัญหาชีวิตตนเองได้ (พระโกมินทร์ สุนติกโร (พัฒนศิริ, 2559)

การออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และเสริมสร้างจริยธรรมของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล เป็นรูปแบบการจัดอบรมทั้งหมด 9 วัน ส่วนใหญ่ผู้ที่เข้ารับการอบรมมาจากหลากหลายสาขาอาชีพเช่น ผู้นำองค์กร ผู้นำสถานศึกษา นักธุรกิจ รวมไปถึงนักศึกษา

เยาวชน บุคคลทั่วไป เป็นการรวมตัวของคนทุกช่วงวัยซึ่งต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในระยะเวลา 9 วัน ซึ่งรูปแบบกิจกรรมจะมีทั้งการเล่นเกมส์ ฝึกการทำงานเป็นทีมร่วมกัน ฝึกการคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา โดยการจำลองสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในสังคมไทย และสอดแทรกคำสอนหลังเสร็จกิจกรรมผ่านปรัชญาญาแจ้แก้าดอกของทางสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล โดยทุกกิจกรรมจะเป็นการบูรณาการศาสตร์ทางด้านจิตวิทยากลุ่มพุทธิปัญญาเข้าด้วยกัน ซึ่งจากการประเมินผลหลังเข้ารับการอบรมทุกครั้งพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน รู้จักความรับผิดชอบ ยอมรับในความแตกต่างหลากหลายมากขึ้น รวมไปถึงทักษะการแก้ไขปัญหามากกว่าการหนีปัญหา ส่งผลให้คุณภาพชีวิต หน้าที่การงาน และสามารถสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับตนเองและผู้อื่นได้ (สถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล, 2553)

ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนจึงสนใจนำเสนอการจัดกิจกรรมอบรมจริยธรรม ซึ่งได้ทดลองใช้จนเกิดประสิทธิผล รวมไปถึงเผยแพร่องค์ความรู้และกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร หน่วยงานอื่น ๆ ที่สนใจ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสังคมและวิทยาการที่ทำงานด้านการจัดอบรม เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพต่อไป

แนวคิดจิตวิทยากลุ่มพุทธิปรัชญา

จิตวิทยากลุ่มพุทธิปัญญาเป็นวิวัฒนาการทางการพัฒนาศาสตร์แห่งจิตหรือจิตวิทยา ซึ่งศึกษาทดลองขบวนการจัดการกับข้อมูลของระบบต่าง ๆ ทางสมองที่บันทึกข้อมูลของโลกภายนอกจากประสบการณ์ และนำข้อมูลความรู้ที่ได้เหล่านั้นไปใช้ในกระบวนการรู้คิดทั้งหลาย และในกิจกรรมปัญญาทางสมองขั้นสูง แบนดูรา (Bandura) ได้เสนอแนวคิดว่าคุณคนจะเกิดการเรียนรู้ได้ต่อเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือเป็นพื้นฐานความเชื่อทฤษฎีพื้นฐานของแนวคิดจิตวิทยากลุ่มพุทธิปัญญา (Bandura, 1989)

นอกจากนั้นความสำคัญของประโยชน์แนวคิดจิตวิทยากลุ่มพุทธิปัญญายังให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ผ่านการสังเกต การรับรู้ความสามารถตนเอง การกำกับตนเอง รวมไปถึงการใช้ทักษะที่หลากหลาย (Schunk, 2004) โดยเน้นศึกษาว่ามนุษย์สามารถที่จะรู้ (Knowing) คิด (Thinking) และสร้างความฉลาด หรือ ปัญญา (Intelligence) มี 5 ประเภทคือ

1) การแก้ปัญหา (problem solving) คือ การคิดเพื่อหาทางออกของปัญหา หรือ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

2) การมีเหตุผล (reasoning) ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมเท่านั้น เป็นความสามารถในการประมวลประสบการณ์เดิมมาประกอบการตัดสินใจโดยไม่ต้องลองผิดลองถูก โดยใช้หลักการมีเหตุผลเปรียบเทียบแล้วได้ตอบสิ่งเร้าออกไปอย่างถูกต้อง

3) การประเมินค่า (judgment) หมายถึง ความสามารถในการให้ความหมายเชิงคุณค่าหรือตีค่าสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นความฉลาดหรือปัญญาส่วนบุคคลที่จะมองเห็นคุณค่าในสิ่งต่าง ๆ

4) การตัดสินใจ (decision making) เป็นกระบวนการเลือกเพราะมนุษย์นั้นต้องการ the best of my life ซึ่งต่อเนืองมาจากการประเมินค่าที่ก่อให้เกิดคำว่า better life จึงนำไปสู่การตัดสินใจเลือกด้วยสติปัญญา (wisdom choice)

5) การคิดสร้างสรรค์ (creativity) ที่ประกอบไปด้วยความคิดริเริ่มที่ยืดหยุ่น คล่องตัว และมีความรอบคอบ ละเอียดลึกซึ่ง ที่มีระดับความแตกต่าง และการนำไปใช้ที่แปลกออกไปจากเดิม (พระมหาประสิทธิ์ ญาณปทีโป, 2561)

กล่าวโดยสรุป แนวคิดจิตวิทยาพุทธิปัญญาเป็นแนวคิดที่ส่งเสริมจากภายในผ่านประสบการณ์สิ่งเร้าจากภายนอก มีผลต่อการตอบสนองพฤติกรรม การแสดงออก ทักษะการคิดวิเคราะห์เนื่องจากแนวคิดจิตวิทยาพุทธิปัญญาได้แบ่งการเรียนรู้ของมนุษย์เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์เช่น การแก้ปัญหา การมีเหตุผล การประเมินค่า การตัดสินใจ และการคิดสร้างสรรค์ จึงเป็นแนวคิดที่เป็นประโยชน์ที่นำมาบูรณาการร่วมกับปรัชญาคุณแจแก้วดอกผ่านการอบรมจริยธรรมของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล ซึ่งเป็นแนวทางที่คล้ายกันและก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการนำไปใช้

ปรัชญาคุณแจแก้วดอกของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล

หลักปรัชญาคุณแจแก้วดอกเป็นปรัชญาที่เป็นแนวทางการใช้ชีวิตในสังคมโดยรูปแบบของฆราวาส ซึ่งเป็นปรัชญาเฉพาะของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล ที่ใช้ในการอบรมที่ทางสถาบันจัดขึ้น แต่ที่ผ่านมามีพบว่า ผู้เข้าร่วมอบรมได้มีการนำปรัชญาคุณแจแก้วดอกไปใช้ในสังคมในหน้าที่การงานและชีวิตประจำวัน จนเกิดเป็นประสิทธิภาพและประสิทธิผลในหน้าที่การงานและการดำรงชีวิต ซึ่งคุณแจทั้งแก้วดอกประกอบไปด้วย

- 1) คุณแจแห่งความเพียรคือ การมีความอดทนเป็นที่ตั้ง
- 2) คุณแจแห่งปัญญาคือ การมีสติและปัญญาเป็นที่ตั้ง

- 3) ญาณแห่งการสำเร็จมารคือ การรู้จักวิเคราะห์และสำรวจตนเองเป็นที่ตั้ง
- 4) ญาณแห่งอริยะทรัพย์คือ มีทักษะการสื่อสารที่ดีเป็นที่ตั้ง
- 5) ญาณแห่งปราบมารคือ สามารถแก้ปัญหา ก่อนเกิดเหตุ และทำงานเป็นที่มาได้
- 6) ญาณแห่งเปิดโลกคือ การคิดบวกและมีความเมตตาเป็นที่ตั้ง
- 7) ญาณแห่งผู้สร้างคือ การสร้างตนให้แข็งแรงและช่วยเหลือผู้อื่นได้
- 8) ญาณแห่งนิमितคือ การยอมรับในความแตกต่างหลากหลายเป็นที่ตั้ง
- 9) ญาณแห่งพรคือ การรู้จักแสดงความยินดีกับผู้อื่น

กล่าวโดยสรุป หลักปรัชญาญาณแก่ดอกสามารถนำไปใช้ได้จริงในสังคมไทย และเป็นหลักในการอยู่ร่วมกัน รวมไปถึงเป็นการส่งเสริมจริยธรรมอันดีให้กับสังคมไทย ซึ่งญาณทั้งเก้าดอกเปรียบเสมือนลำดับขั้นของการใช้ชีวิต และญาณแต่ละดอกสามารถนำมาใช้ได้ตามบริบทและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับปัจเจกบุคคล (สถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล, 2553)

รูปแบบกิจกรรมการอบรมจริยธรรมผ่านปรัชญาญาณแก่ดอกของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล

การอบรมจริยธรรมของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล เป็นการผสมผสานกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active learning) เพื่อให้ผู้ที่เรียนหรือผู้ที่เข้าร่วมอบรมได้เกิดปัญญาโดยใช้หลักจิตวิทยาพุทธิปัญญาบูรณาการกับปรัชญาญาณแก่ดอก โดยรูปแบบการจัดกิจกรรมจะมีวิทยากรที่รับนโยบายจากผู้ที่เป็นประธานในการจัดอบรมโดยการนำหลักจิตวิทยาพุทธิปัญญาเป็นแบบประเมินในทุกรูปแบบของกิจกรรม นอกจากนั้นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงการอบรมจริยธรรมทั้ง 9 วันเป็นการนำหลักปรัชญาญาณแก่ดอกเพื่อเป็นแนวทางในการทำกิจกรรมเช่น

ญาณแก่ดอกที่ 1 ญาณแห่งความเพียรกับกิจกรรมลบตัวตน รูปแบบกิจกรรมดังกล่าวเป็นการที่ผู้เข้าร่วมทุกคนต้องลบตัวตนของตนเองให้เป็นเด็กและทุกคนเท่าเทียมกัน รวมไปถึงทั้ง 9 วันผู้เข้าร่วมอบรมจะต้องฝึกความอดทนจากการที่ต้องอยู่กับธรรมชาติ งดใช้อุปกรณ์การสื่อสาร และทาน 1 มื้อซึ่งตรงกับหลักจิตวิทยาพุทธิปัญญาเรื่องของการประเมินค่า กล่าวคือเมื่อเกิดการลบตัวตนและทุกคนเท่าเทียมกัน ความอดทนในการอยู่ร่วมกันจะทำให้รู้จักคุณค่าของตนเองและผู้อื่นได้

กฎแฉดออกที่ 2 กฎแฉดแห่งปัญญากับกิจกรรมใช้ทักษะในการจดจำ รูปแบบกิจกรรมดังกล่าวเป็นการที่ผู้เข้าร่วมทุกคนจะต้องทำการจับฉลากเพื่อเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นเด็กหญิงและเด็กชาย หลังจากนั้นจะเป็นการแบ่งกลุ่มเพื่อแนะนำตนเอง และต้องจำชื่อใหม่ของสมาชิกภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่มให้ได้ทั้งหมด ซึ่งตรงกับหลักจิตวิทยาพุทธิปัญญาเรื่องของการตัดสินใจ กล่าวคือ กิจกรรมนี้เป็นสิ่งที่ต้องใช้ความจำและต้องทำเวลาดังนั้นต้องใช้การตัดสินใจที่รวดเร็ว และปัญญาในการจดจำเพื่อนสมาชิก เพราะเป็นการตัดสินใจในสิ่งที่ตนคิดด้วยสติปัญญา

กฎแฉดออกที่ 3 กฎแฉดแห่งการสำเร็จมารกับกิจกรรมการวางแผน รูปแบบกิจกรรมดังกล่าวมีชื่อว่า “เกมตี” ซึ่งเป็นการแบ่งออกเป็น 2 ทีม ซึ่งแต่ละทีมจะต้องนำฝ่ายตรงข้ามเข้ามาเป็นฝ่ายตนเอง และต้องรักษากลุ่มของตนเองให้เหลือมากที่สุด ซึ่งการข้ามไปหาฝ่ายตรงข้ามจะต้องวางแผนหรือวางผู้เล่นที่เหมาะสมกับสนามนั้น ๆ และต้องวางแผนแบ่งหน้าที่กันชัดเจนเช่น ผู้ที่เป็นฝ่ายรุก ผู้ที่ทำหน้าที่ป้องกัน ผู้ที่วางแผนให้ฝ่ายตรงข้ามเป็นรองเพื่อให้ฝ่ายตนชนะในเกมส์ ซึ่งกิจกรรมข้อนี้ตรงกับหลักจิตวิทยาพุทธิปัญญาเรื่องของการแก้ปัญหา กล่าวคือ กิจกรรมดังกล่าวต้องอาศัยทักษะการแก้ปัญหาของในทีมตนเอง เนื่องจากแต่ละคนจะถูกวางให้เป็นต่อเสมอ เมื่อทั้งสองทีมไม่สามารถรักษาผู้เล่นของทีมไว้ได้จะต้องวางผู้เล่นใหม่ในสถานการณ์ที่คับขัน เพราะฝั่งตรงข้ามจะจู่โจมตลอดเวลา

กฎแฉดออกที่ 4 กฎแฉดแห่งอริยะทรัพย์กับกิจกรรมฝึกการสื่อสาร รูปแบบกิจกรรมดังกล่าวเป็นการฝึกให้ผู้เข้าร่วมอบรมฝึกศิลปะการพูดผ่านหัวข้อที่กำหนดขึ้นเช่น การพูดในสิ่งที่ตนเองประทับใจ เรื่องที่เสียใจ และการพูดโน้มน้าวใจ โดยใช้แบบประเมินของลาสเวลล์ (Lasswell) คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน และอย่างไร ในเกณฑ์ประเมินการให้คะแนน ซึ่งตรงกับหลักจิตวิทยาพุทธิปัญญาเรื่องของการคิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ การสื่อสารต้องผ่านกระบวนการคิดและมีความละเอียดในสิ่งที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อไปถึงผู้รับสาร ดังนั้นความคิดสร้างสรรค์จะก่อให้เกิดทักษะในการโน้มน้าว และสร้างภาพจดจำให้กับผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้

กฎแฉดออกที่ 5 กฎแฉดแห่งปราบมารกับกิจกรรมปิดตากินผลไม้ รูปแบบกิจกรรมดังกล่าวเป็นการฝึกมองปัญหาที่จะเกิดขึ้น ผลไม้คือ เป้าหมาย โดยที่ก่อนจะไปถึงเป้าหมายผู้เล่นหนึ่งคนจะต้องทำการปิดตาและมีสมาชิกในกลุ่มต้องช่วยกันนำพาผู้ที่ถูกปิดตาไปถึงเป้าหมายให้ได้ โดยที่ผู้ถูกปิดตาห้ามใช้มือคว้าเป้าหมายแต่ให้ใช้อวัยวะของร่างกายเช่น การใช้ปากเพื่อคว้าผลไม้และนำผลไม้ที่ได้ส่งตัวให้สมาชิกอีกคนหนึ่งโดยใช้ปริมาณของผลไม้เป็นเกณฑ์

ในการชีวิตว่าทีมไหนเป็นผู้ชนะ ซึ่งตรงกับหลักจิตวิทยาพุทธิปัญญาเรื่องการตัดสินใจและการแก้ปัญหา กล่าวคือ สมาชิกในกลุ่มจะต้องมีการแก้ปัญหาและผู้ปิดตาต้องมีทักษะการตัดสินใจ และผู้ที่นำมาสมาชิกที่ถูกปิดตาต้องหาปัญหาให้พบว่าเหตุใดจึงไม่สามารถนำพาผู้ปิดตาให้ทำตามเป้าหมายได้ จึงเป็นการใช้ทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหาในการบูรณาการร่วมกันในกิจกรรม

กฎแฉดอกที่ 6 กฎแฉแห่งเปิดโลกกับกิจกรรมกำจัดจุดบอด รูปแบบกิจกรรมดังกล่าว เป็นการบอกข้อเสียหรือจุดอ่อนของสมาชิกภายในกลุ่ม และระหว่างกลุ่มในช่วงที่ใช้เวลาอยู่ร่วมกัน เพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไขจุดบอดที่ตนเองไม่สามารถวิเคราะห์ตนเองได้ ซึ่งตรงกับหลักจิตวิทยาพุทธิปัญญาเรื่องการมีเหตุผล กล่าวคือ กิจกรรมดังกล่าวผู้ที่เป็นผู้กำจัดจุดบอด และผู้ถูกกำจัดจะต้องมีเหตุผลที่ดีต่อกันและการคิดบวกซึ่งกันและกัน เพราะกิจกรรมดังกล่าวถ้าไร้ซึ่งเหตุผลจะนำมาซึ่งการผิดใจกัน ดังนั้นหลักจิตวิทยาพุทธิปัญญาเรื่องการมีเหตุผลจึงนำมาใช้เป็นข้อตกลงร่วมกันทั้งสองฝ่ายเพราะเป้าหมายกิจกรรมดังกล่าวคือ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงตนเอง

กฎแฉดอกที่ 7 กฎแฉแห่งผู้สร้างกับกิจกรรมสร้างอนุสรณ์สถานของรุ่น รูปแบบกิจกรรมดังกล่าวเป็นการสร้างสถานที่ หรือวัตถุขึ้นมาเพื่อเป็นสิ่งที่จารึกถึงรุ่นของตนที่เข้ารับการอบรม และสิ่งที่สร้างต้องเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและรุ่นหลังที่เข้ารับการอบรม ซึ่งตรงกับหลักจิตวิทยาพุทธิปัญญาเรื่องการคิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ การสร้างรูปแบบดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ความคิดเพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นภาพตัวแทนแห่งการจดจำของรุ่น และต้องเป็นสิ่งที่ใช้ประโยชน์ได้ เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับรุ่นต่อไป

กฎแฉดอกที่ 8 กฎแฉแห่งนิมิตกับกิจกรรมตามหาของรัก รูปแบบกิจกรรมดังกล่าว เป็นการนำของที่ตนเองรักที่สุดมอบให้กับวิทยากรและนำไปซ่อนไว้ ซึ่งทีมของตนจะต้องหาของรักของกลุ่มตนเองก่อนที่สมาชิกกลุ่มอื่นจะแย่งชิงไป และจะมีลายแทงแผนที่มอบให้แต่ละทีม ซึ่งจะต้องเป็นการระดมสมองช่วยกันให้ทีมตนเองชนะ ซึ่งตรงกับหลักจิตวิทยาพุทธิปัญญาเรื่อง การตัดสินใจ การมีเหตุผล การประเมินค่า และการตัดสินใจ กล่าวคือ การอ่านลายแทงจำเป็นต้องใช้เหตุผลในการตัดสินใจร่วมกัน เพราะในทีมจะมีหลากหลายความคิด การประเมินค่า และการตัดสินใจในกิจกรรมจึงนำมาใช้เพื่อเพิ่มพูนทักษะดังกล่าว

กฎแฉดอกที่ 9 กฎแฉแห่งพรกับกิจกรรมสานสัมพันธ์สังคมสีขาว รูปแบบกิจกรรมดังกล่าวจะเป็นการฝึกความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละกลุ่ม ซึ่งจะมีแค่กลุ่มเดียวเท่านั้นที่จะผ่าน และเป็นผู้ชนะ และหลังจากนั้นจะเป็นการคืนอายุให้กับผู้เข้ารับการอบรมโดยการขอขมาและนำสิ่งที่ได้จากการอบรมไปใช้ในสังคมและชีวิตประจำวัน ซึ่งตรงกับหลักจิตวิทยาพุทธิปัญญาเรื่องการคิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่สมาชิกภายในทีมต้องช่วยกัน

คิดสิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อนำเสนอสิ่งที่มีความแปลก มีความใหม่ และทันสมัย และไม่ซ้ำใคร ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นการคิดสร้างสรรค์ตามหลักจิตวิทยาพุทธิปัญญาเพื่อเป็นทักษะและความสามัคคีภายในกลุ่มสมาชิก

การประเมินผลการอบรมผ่านแนวคิดจิตวิทยาพุทธิปัญญา

จิตวิทยาในกลุ่มพุทธิปัญญาเป็นวิวัฒนาการทางการพัฒนาศาสตร์แห่งจิต การนำความรู้ที่ได้จากการอบรมจริยธรรมของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาลเหล่านั้นไปใช้ผ่านกระบวนการรู้คิด โดยผ่านการฝึกฝนกิจกรรมปัญญาทางสมอง โดยจิตวิทยาพุทธิปัญญามีแนวคิดที่ว่า มนุษย์สามารถที่จะรู้ สามารถที่จะคิด และสร้างปัญญา ผ่านกระบวนการ 5 ประเภทคือ

1) การแก้ปัญหา (problem solving) จากผลการประเมินผู้เข้ารับการอบรมพบว่า ส่วนใหญ่เมื่อพบเจอปัญหาจะวิเคราะห์เหตุการณ์เรื่องราวที่เกิดขึ้นก่อนเสมอ ไม่รีบตัดสินใจ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และสามารถรู้สาเหตุปัญหาที่แท้จริง และแก้ปัญหาที่ต้นเหตุด้วยเหตุผลมากกว่าการใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ เมื่อเปรียบเทียบกับหลักปรัชญาคุณแจ้เก๋าดอกนั้นก็คือ การใช้คุณแจ้ดอกที่ 3 คือคุณแจ้สำเร็จมารในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของตนเอง และคุณแจ้ดอกที่ 1 คือคุณแจ้แห่งความเพียร ดังข้อความที่กล่าวว่า “หลังจากอบรมมาทำให้ได้ค้นหาสาเหตุแห่งทุกข์ที่แท้จริงของตนเองได้ และเมื่อรู้เหตุก็สามารถหาทางปิดช่องที่จะให้เกิดเหตุแห่งทุกข์นั้นได้ โดยใช้คุณแจ้สำเร็จมารเพื่อไม่ให้เกิดเหตุแห่งทุกข์ในการวิ่งตามปัญหา และเมื่อเรารู้สภาพปัญหา รู้สาเหตุของปัญหาที่แท้จริงในชีวิตของตน เราก็สามารถกำหนดเป้าหมายที่อยากทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น” (ผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม, สัมภาษณ์ วันที่ 9 มีนาคม 2563)

2) การมีเหตุผล (reasoning) จากผลการประเมินผู้เข้ารับการอบรมพบว่า ส่วนใหญ่เมื่อต้องสื่อสารกับผู้อื่นและต้องสื่อสารผ่านพื้นที่สาธารณะจะมีกระบวนการค้นหาข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น เมื่อเวลาพูดหรือสื่อสารจะต้องเป็นเรื่องจริงและมีเหตุผลเสมอ ทำให้ได้รับความน่าเชื่อถือกับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน รวมไปถึงคนรอบข้าง เมื่อเปรียบเทียบกับปรัชญาคุณแจ้เก๋าดอกนั้นก็คือ การใช้คุณแจ้ดอกที่ 4 คือคุณแจ้แห่งอริยะทรัพย์ ดังข้อความที่กล่าวว่า “เวลาจะพูดหรือสื่อสารอะไรออกไป เราก็ต้องมีเหตุผลและข้อมูลและต้องรู้ว่าเราจะทำอะไร จะพูดอะไรออกไป ช่วงแรก ๆ ก็ยังไม่ค่อยชินกับองค์ประกอบใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

แต่พอฝึกไปเรื่อย ๆ ก็ชินคะ ทำให้ตอนนี้เวลาจะพูดกับคนอื่น หรือต้องพูดในที่ประชุม ก็จะมั่นใจ และน่าเชื่อถือมากขึ้นคะ” (ผู้เข้าร่วมกิจกรรม, สัมภาษณ์ 9 มีนาคม 2563)

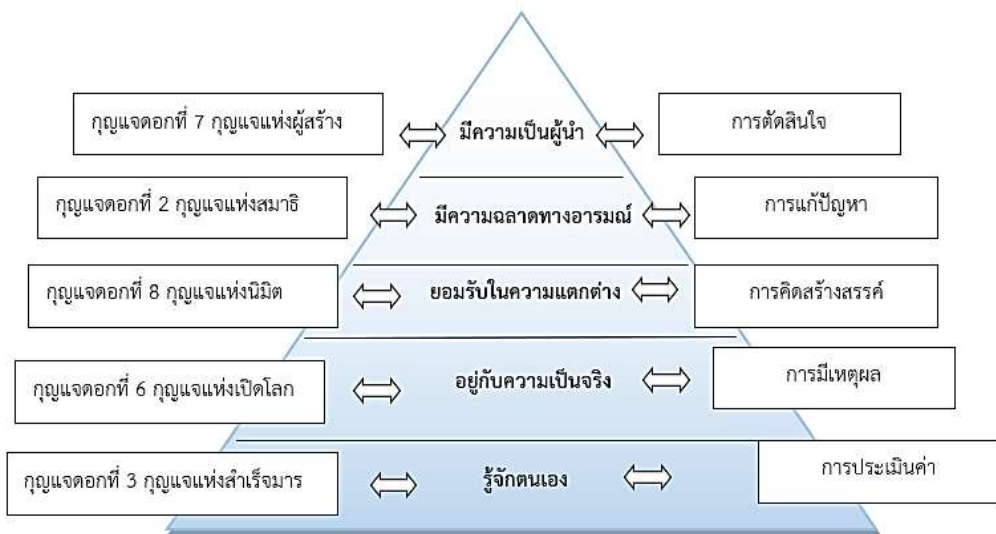
3) การประเมินค่า (judgment) จากผลการประเมินผู้เข้าร่วมอบรมพบว่า หลังจากเข้ารับการอบรมจริยธรรมสามารถยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิดของผู้อื่นมากขึ้น ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน รวมไปถึงความแตกต่างทางเพศ เชื้อชาติ และวัฒนธรรม โดยไม่ใช้บรรทัดฐาน ความเชื่อ ทักษะคิดตนเอง เป็นเกณฑ์ในการตัดสินผู้อื่น เมื่อเปรียบเทียบกับปรัชญาคุณแจ้แก้ดอกนั่นก็คือ การใช้คุณแจ้แก้ดอกที่ 8 คุณแจ้แก้ดอกแห่งนิมิต ดังข้อความที่ปรากฏต่อไปนี้ “เมื่อก่อนจะเอาความคิดตัวเองเป็นใหญ่ ใครเสนออะไรก็โอเคอะไรก็ไม่ฟัง เพราะคิดว่าตัวเองเก่ง และจะมองว่าผู้ที่เป็นสาวข้ามเพศทำงานไม่ค่อยเป็น หรือเพื่อนร่วมงานต่างสัญชาติก็ไม่ค่อยอยากคุยด้วย แต่พอมาตอนนี้รู้สึกเราเปิดกว้างมากขึ้น ใส่ใจคุยมากกว่าทักษะคิดของเรา ทำให้รู้ว่าบางทีความคิดเราก็ไม่ใช่ว่าจะดีที่สุด” (ผู้เข้าร่วมกิจกรรม, สัมภาษณ์ 10 มีนาคม 2563)

4) การตัดสินใจ (decision making) จากผลการประเมินผู้เข้าร่วมอบรมพบว่า หลังจากผ่านการอบรมสามารถมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดีขึ้น และตัดสินใจในปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันที่ผ่านการไตร่ตรอง ผ่านความคิดเห็นของทีมงานที่ทำงานร่วมกัน ทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้นและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ผ่อนคลายกับเพื่อนร่วมงานมากกว่าการกดดัน เมื่อเปรียบเทียบกับปรัชญาคุณแจ้แก้ดอกคือ คุณแจ้แก้ดอกที่ 5 คือ คุณแจ้แก้ดอกปราบมาร ดังข้อความที่กล่าวว่า “ที่ผ่านมาก็หงุดหงิดง่ายนะ ตัดสินใจอะไรก็ใช้แต่อารมณ์ เวลาจะสั่งงานก็ต้องเอาให้ได้ทันใจ ไม่เคยนึกถึงคนอื่นเลย งานที่ออกมาก็ไม่ถูกใจลูกค้า โดนยกเลิกงานก็บ่อย พอมาอบรมทำให้เปิดใจมากขึ้นนะ และทำให้รู้ด้วยว่าทีมงานเรารักองค์กรขนาดไหน ทำให้เราฟังความคิดเห็นลูกน้องมากขึ้นกว่าเดิม” (ผู้เข้าร่วมกิจกรรม, สัมภาษณ์ 10 มีนาคม 2563)

5) การคิดสร้างสรรค์ (creativity) จากผลการประเมินผู้เข้าร่วมอบรมพบว่า หลังจากผ่านการอบรม ทำให้มีสมาธิในการทำงานและมีความคิดที่สร้างสรรค์ผ่านการใช้กิจกรรมอบรมเป็นฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ บุคลากรมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้นและสามารถทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวม ช่วยเหลือชุมชน และมีจิตสาธารณะ เมื่อเปรียบเทียบกับปรัชญาคุณแจ้แก้ดอกคือ คุณแจ้แก้ดอกที่ 2 คือ คุณแจ้แก้ดอกแห่งสมาธิ คุณแจ้แก้ดอกที่ 6 คือ คุณแจ้แก้ดอกแห่งเปิดโลกและคุณแจ้แก้ดอกที่ 7 คือ คุณแจ้แก้ดอกแห่งผู้สร้าง ดังข้อความที่กล่าวว่า “เราก็ใช้กิจกรรมในการอบรมจริยธรรมที่ผ่านมา มาใช้กับองค์กรของเรา แล้วก็ให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้จักทำงานร่วมกับชุมชน หรือที่เรียกว่า ชุมชนสัมพันธ์ เพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดี และสร้างความไว้วางใจในชุมชนของเรา” (ผู้เข้าร่วมกิจกรรม, สัมภาษณ์ 11 มีนาคม 2563)

องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและข้อมูลเชิงประจักษ์

จากการสังเคราะห์แนวคิดจิตวิทยาพุทธิปัญญาบูรณาการกับหลักปรัชญาคุณแจ้ก้าว
 ดอกผ่านการอบรมจริยธรรมของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาลพบว่า การใช้หลักแนวคิดทั้ง
 สองมาบูรณาการร่วมกันในการอบรมจริยธรรมเมื่อนำไปใช้ผ่านปัจเจกบุคคลและเกิด
 ประสิทธิผลกับสังคมส่วนรวมเกิดผลดังนี้

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์

จากแผนภาพที่ 1 จะเห็นได้ว่า การอบรมจริยธรรมของสถาบันพลังจิตธรรมจักรวาล
 ผ่านแนวคิดปรัชญาคุณแจ้ก้าวดอกบูรณาการกับหลักจิตวิทยาพุทธิปัญญานั้น ทำให้ผู้เขียน
 ค้นพบองค์ความรู้ดังนี้

กิจกรรมกุญแจดอกที่ 3 กุญแจแห่งสำเร็จมาร บูรณาการกับกระบวนการประเมินค่า
 ส่งผลให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมเกิดการรู้จักตนเองเพิ่มมากขึ้น

กิจกรรมกุญแจดอกที่ 6 กุญแจแห่งเปิดโลก บูรณาการกับกระบวนการมีเหตุผล
 ส่งผลให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมอยู่กับความเป็นจริงเพิ่มมากขึ้น

กิจกรรมกุญแจดอกที่ 8 กุญแจแห่งนิมิต บูรณาการกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์
 ส่งผลให้ยอมรับในความแตกต่างเพิ่มมากขึ้น

กิจกรรมกุญแจดอกที่ 2 กุญแจแห่งสมาธิ บูรณาการกับกระบวนการแก้ปัญหา ส่งผล
 ให้มีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มมากขึ้น

กิจกรรมกุญแจดอกที่ 7 กุญแจแห่งผู้สร้าง บูรณาการกับกระบวนการตัดสินใจ ส่งผลให้มีความเป็นผู้นำเพิ่มมากขึ้น

บทสรุป

การบูรณาการแนวคิดจิตวิทยาพุทธิปัญญาเกี่ยวกับหลักปรัชญากุญแจดอกของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมอบรมเกิดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม และการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น ผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจตนเอง และเข้าใจธรรมชาติของผู้อื่นมากขึ้น รวมไปถึงสามารถแก้ไขปัญหาของตนเองผ่านการสำรวจตน และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ผ่านการใช้ปรัชญากุญแจดอกบูรณาการกับศาสตร์ทางจิตวิทยากลุ่มพุทธิปัญญา นอกจากนี้พบว่า การบูรณาทั้งสองศาสตร์เข้าด้วยกันสามารถทำให้ฝึกกระบวนการคิดแบบเป็นเหตุเป็นผล มีการตั้งสมมติฐาน ค้นหาสาเหตุของปัญหา วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ค้นพบเหตุแห่งทุกข์และได้ทบทวนชีวิตตนเอง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้การใช้ชีวิตร่วมกัน ฝึกการเปิดใจเพื่อได้บรรเทาความทุกข์ ฝึกการกินอยู่อย่างเรียบง่าย โดยไม่พึ่งเทคโนโลยี และมีทัศนคติที่ดี ทำให้ได้แนวคิดวิธีการในการแก้ไขปัญหาชีวิตส่วนตัวและส่วนรวมต่อไปได้

รายการอ้างอิง

- พระโกมินทร์ สนติกโร (พัฒน์ศิริ). (2559). การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการพัฒนาเยาวชนศึกษาเฉพาะกรณีพระราชวชิรเมธี, ดร. (วีระ วรรณบุญ), *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์*, 4(2), 2.
- พระมหาประสิทธิ์ ญาณปทีโป. (2561). บูรณาการพุทธจิตวิทยาและพุทธิปัญญาเพื่อพัฒนาการคิดแก้ไขปัญหาชีวิตด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมคุณธรรม. *วารสารพุทธจิตวิทยา*, 2(1), 58.
- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี. (2562). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และการปฏิรูปประเทศ*, สืบค้นวันที่ 31 มีนาคม, จาก <https://planning.tu.ac.th/Uploads/planning/pdf/plan/plan20pdf>
- สถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล. (2553). *หนังสือรวบรวมการอบรมรุ่น*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล

Bandura, A. (1989). *Social cognitive theory*. In R. Vasta (Ed.), *Annals of child development* Vol. 6. *Six theories of child development*, Greenwich : CT JAI Press.

Schunk, D. H. (2004). *Learning Theories an education Perspective* (4th Ed.). The University of North Carolina U.S.A., Pearson Education Inc., Publishing as Allyn & Bacon.